

Slovenska Država

Štev. 8.

CHICAGO, ILL., 20. AVGUSTA 1951

Letnik II.

PRIJATELJEM IN SOMIŠLJENIKOM AKCIJSKEGA ODBORA ZA SVOBODNO SLOVENSKO DRŽAVO

Junijska številka 'Slovenske Države' je objavila besedilo uvoda, s katerim je bila ameriškemu Nacionalnemu Odboru za Evobodno Evropo predložena knjiga podpisov na Slovensko Izjavo. Obenem je tam bilo omenjeno, da sem v tej zvezi v New Yorku pričel razgovore.

Medtem so nekateri slovenski in drugi emigrantski listi ter okrožnice objavili najrazličnejša ugibanja in govorice o tej akciji. Ker je akcija sedaj z naše strani v bistvu zaključena, smatram za svojo dolžnost, da junijsko poročilo 'Slovenske Države' izpopolnim z nadaljnimi podatki.

Na osnovi predloženih podpisov sem junija imel osebni razgovor v uradu Odbora za svobodno Evropo v New Yorku. Ob koncu tega razgovora sem bil povabljen, da predložim spomenico o možnostih in točkah za sporazum in sodelovanje z g. dr. Krekom; enako vabilo da bo dobil tudi Dr. Krek, nakar bi se vršil direktni sestanek.

V sporazumu z glavnimi odborniki sem zaželeno spomenico sestavil in odposlal v New York. Nakar sem julija od Odbora za svobodno Evropo prejel sledeče obvestilo: "... Silno nam je žal, toda na osnovi vaše spomenice in spomenice, ki jo je predložil g. dr. Krek, izgleda, da ni skupne podlage, na kateri bi bilo mogoče izvesti učinkovito sodelovanje ..."

Na to obvestilo iz New Yorka sem Odboru za svobodno Evropo s svoje strani poslal zaključno pojasnilo, v katerem sem med drugim dejal naslednje:

"... V osebnem razgovoru v vašem uradu kakor tudi v pismenih vlogah vašemu odboru v tej zvezi sem skušal biti neoseben in konstruktiven. Bil sem za nekaj, ne proti komurkoli. Zastopal sem določeno stvar in predložil resnični problem. In pri tem sem iskreno iskal učinkovit sporazum v skladu z vašimi nasveti.

"Vprašanja postopka in organizacije so vedno bila podvržena kompromisom. Ko sem pripravil tisto neuspešno spomenico, sem imel pred očmi to demokratično pravilo, posebno še, ker sem bil pod vtisom našega razgovora, tekom katerega ste me sami od sebe zagotovili, da nas bo Dr. Krek srečal na pol pota.

"Osnovna načelna stališča glede dolgoročnih rešitev so manj sprejemljiva za kompromis. Toda v tem primeru bi tudi načelni sporazum bil mogoč — sodeč po nedavni izjavi Dr. Vladka Mačeka v njegovem pismu objavljenem v 'Američkem Hrvatskem Glasniku' v Chicagu, v katerem je Dr. Maček branil Dr. Kreka proti nekaterim hrvaškimi kritikami zadrževanega Dr. Krekovega jugoslovanstva. Pravi namreč v tem pismu Dr. Maček: 'Dr. Miha Krek se kakor velika večina Slovencev bori za svobodno slovensko državo enako

kot se mi Hrvati borimo za svobodno hrvaško državo'. Iz te kategorične izjave bi celo sledilo, da, ako bi do nameravanega sestanka v New Yorku bilo prišlo, bi moral jaz biti tisti, ki bi nastopil proti izolacionističnemu 'separatizmu' za življenjsko potrebo široke unije. Vsekakor Dr. Mačkova izjava zveni presenetljivo različno od tega, kar se je na splošno smatralo kot Dr. Krekovo stališče ...

"Ker ssem spomenico predložil v dobri veri, sem prepričan, da ni bila zaman. Prišel bo čas, ko bodo vekotrajna načela Izjave Neodvisnosti našla svojo veljavo tudi pri delu za osvoboditev podjarmljenih narodov Osrednje Evrope ..."

Nikoli nisem bil poklicno v politiki in ne želim biti. Da sem vkljub temu bil vržen v politični vrtinec, je bilo zaradi zgodovinske katastrofe, ki je zadela naš narod aprila 1941. V očigled njene daljnosežnosti, ki sem jo dojel, ko sem bil ena izmed redkih neposrednih slovenskih prič usodnih dogodkov med 25. marcem in majem 1941 med Beogradom, Nikšićem in Ljubljano, sem postal prepričan, da je za slovenski narod izhod iz te zgodovinske nesreče v svobodno bodočnost samo eden: Neomahljiva odločitev in osvobodilna borba za slovensko državo kot ravnopravna partnerja z ostalimi narodi, ki so obenem s Slovenci delili usodo nemško-ruskega, nacistično - boljševičkega uničevanja. To novo prepričanje sem, skupno s prijatelji, izrazil in uveljavljal vse odkar sem se ob koncu aprila 1941 vrnil iz Nikšića v Ljubljano.

Celo vrsto pobud v tem pravcu smo pokrenili od aprila 1941 dalje. Predvojni vodstveni krog političnih prijateljev g. dr. Kreka je vse te zapovrstne pobude zavrnil na osnovi istega ugovora in izgovora: Kontinuiteta kraljevine Jugoslavije — ki pa je nikjer več ni bilo. In vse do zgoraj omenjene sedanje izjave Dr. Mačeka je to kontinuitetno-jugoslovansko stališče, formalno in javno potrjeno v begunskem kolektarčku za 1946, bilo tudi načelo in praksa Dr. Krekove politike v emigraciji. Zato smo bili narazen. So še druge razlike, seveda, toda te so drugačnega značaja in se tudi ne krijejo točno z dosedanjo narodno-politično diferenciacijo; zaradi njih bi se jaz ne bil izpostavljaval v emigracijski politiki.

Ako Dr. Mačkova izjava tolmači resnično osnovno Dr. Krekovo narodno politično stališče, jo jaz sprejemam z iskrenim zadoščenjem in zadovoljstvom. Potrebno pa je, da g. dr. Krek osebno potrdi, da je resnično, kar je o njem izjavil Dr. Maček. Čim bo on to storil, bom kot ustanovitelj in začasni predsednik Akcijskega Odbora

(Nadaljevanje na 3. str.)

IZJAVA NEODVISNOSTI

Četrtega julija je izteklo stopetinsedemdeset let, odkar so predstavniki trinajstih severnoameriških kolonij britanskega imperija proglasili Izjavo neodvisnosti, s katero so ustanovili Združene ameriške države.

V teku enega in tričetrt stoletja se je iz teh trinajstih zapostavljenih kolonij, ki so šteje komaj dobrih tri milijone ljudi, od katerih jih je petindevetdeset odstotkov živelo po raztresenih vaseh, razvila daleč najbogatejša dežela z brezprimerno industrijsko tehniko in stopetdeset milijoni ljudi, ki danes predstavljajo najmočnejšo velesilo sveta. Po znani ponovni izjavi Churchilla danes samo odločilna atomska premoč Amerike rešuje preostali del svobodnega sveta pred sovjetskim zasužnjenjem ...

Vredno je torej, da se ob tem veličastnem jubileju v tako kritičnem trenutku človeške zgodovine ozremo na listino, ki je položila temelje in sprožila razvojno silo, ki je ostvarila to Ameriko. V naslednjem je navedeno jedro ameriške Izjave neodvisnosti, ki ima kot politična modrost splošno veljavo za vse čase, kraje in narode:

"Smatramo, da so naslednje resnice same ob sebi umevno:

"Vsi ljudje so ustvarjeni kot enaki in in njih Stvarnik jih je obdaril z izvestnimi neodsvojljivimi pravicami, med katerimi so pravica do življenja, svobode in teženja po sreči.

"Vladavine so ustanovljene med ljudmi z namenom, da zagotovijo te pravice, in morajo zato upravičiti svojo oblast s soglasjem vladanih.

"Kadarkoli kaka oblika vladavine postane v škodo tem pravicam, jo sme ljudstvo spremeniti ali odstraniti ter vpostaviti novo vladavo, osnovano na načelih in urejeno na način, ki jih bo ljudstvo smatralo za najbolj primerne za uresničenje svoje varnosti in sreče.

"Modrost bo narekovala, naj se dolgo obstoječe vladavine ne menjujejo iz manjših in prehodnih razlogov. In v skladu s tem zdravim čutom kaže zgodovinska izkušnja, da človeštvo raje trpi, ako je zlo znosno, kakor pa da bi se popravilo krivico s odstranitvijo oblastvenih oblik, na katere je navajeno.

"Toda, kadar dolga vrsta zlorab in samovoljnosti, vedno zasledujoč isti cilj, izpriča obstoj načrta ljudstvo zasužnjiti, tedaj je njih pravica in dolžnost prevrtniti tako vladavo in si oskrbeti novih jamstev za svojo bodočo varnost."

V svojem domačem življenju je Amerika zvesto in stopnjujoče sledila tem načelom svoje ustanovne listine. V neprestanem presnavljanju in izpopolnjevanju je ameriška vladavina vedno varovala življenje in svobodo Amerikancev in je pospe-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Temeljne misli Leonove okrožnice "Rerum novarum"

Slavni biolog Bertalanfy, ki je izredno veliko doprinesel, da so se začele prirodoslovne vede otesati materializma, je nekje zapisal, da je ona izmed bistvenih razlik med človekom in živaljo v tem, da žival v neugodnem življenjskem okolju pogine, dočim se mu človek prilagodi in ga tako obvlada.

Ta človekova sposobnost dokaj hitre prilagoditve mu življenje zelo olajšuje, če ne sploh omogoča, toda na drugi strani ga z morda za človeka enako značilnim nagnjenjem k posploševanju zavaja, da je le redko kedaj dovolj pravičen pri ocenjevanju dejanj in dob, ki so prostorno, družbeno ali časovno ločene od njega. Posebnega duhovnega napora potrebuje, da to neobjektivnost vsaj nekoliko ublaži.

Da ne bomo pri kratkem orisu temeljnih načel okrožnice Leona XIII. o delavskem vprašanju (*Rerum novarum*, 15. maja 1891), katere šestdesetletnico je s hvaležnostjo slavil letošnjega maja skoraj ves svet, podcenjevali idej, ki jih je Leon XIII. povdarjal in naglašal in ki so med tem postale bolj ali manj teoretično priznane ter duhovna last vsega civiliziranega sveta, bi rad na kratko označil nekaj značilnih potez duhovnega ozračja Zapadne Evrope proti koncu 19. stoletja, v kolikor se nanašajo na področja, ki jih obravnava papež v svoji okrožnici. Ker je referat omejen na nauk kot tak, ne bom omenjal težkih delavnih pogojev, ki so takrat dušili delovne šloje.

Čeprav je okrožnica sama zajela družbeno vprašanje samo pod delnim vidikom delavskega vprašanja — Pijeva okrožnica *Quadragesimo anno* je razširila razpravo na preureditev družbe kot take — vsebuje v zvezi z okrožnico o državi in še z nekaterimi drugimi, na katere se izredno sklicuje, dovršen del ogrodja sodobne katoliške sociologije.

Duhovni obraz Zapadne Evrope koncem 19. stoletja

V naslednjem omenjam miselnost, ki je prevladovala zlasti na vseučiliščih in med pretežno večino izobraženstva ter med meščanstvom kot takrat družbeno najbolj odločujočo plastjo.

Filozofija: Zmagoslavni pohod prirodoslovnih ved, ki so pripisovale svoje uspehe — čeprav ne povsem upravičeno — induktivni, poizkusni metodi, je povzročil, da so bolj ali manj vse vede, tudi duhovne, privzele kot edino znanstveno dovoljeno metodo pozitivizem. Znanstveno resnično je samo to, kar nam posredujejo čutila in kar moremo dokazati s poizkusom. Vsako izvajanje iz splošnih načel in vsako črpanje resnice iz intuicije so razvpili za neznanstveno. V kolikor so duhovne vede še uporabljale kako drugo metodo kot izkustveno ali priznavale kake vrednote izven strogo svojega območja, so jim odrekli značaj znanosti. Beseda "filozof" je veljala bolj ali manj kot psovka, čeprav so pozitivisti sami postali filozofi, ker so dvignili pozitivizem iz metode v filozofijo.

Kot protest proti pozitivizmu je nasto-

pil sicer že Kant, ki je občutil nezadostnost pozitivizma, ne da bi bil že sam našel zadovoljivo rešitev. Njegovi učenci — zastopniki t. zv. nemškega idealizma, ki enači bivanje z idejo ter predstavlja sodobno obnovo platonizma — so začeli predstavljati temelj izvestnosti iz zunanjega sveta v duhovni svet Fichtejev absolutni jaz, Schellingova narava kot nezavestni razum, ki stremi k samozavesti, Hegelov absolutni duh, ki prihaja do samozavesti v zgodovinskem razvoju posameznih držav. Ta struja se sicer ni mogla uveljaviti proti prevladujočemu pozitivizmu, vendar je zapustila v družbenem življenju zaznatne sledove. Znano je, da je Marks prevzel Hegelovo teorijo dialektičnega razvoja, samo da je absolutnoga duha nadomestil z absolutno materijo. Toda še bolj usoden je postal Hegelov nauk, v kolikor povdarja celoto do tolike mere, da izgubi del vso svojo lastno vrednost. S tem je bila dana načelna podlaga državnemu totalitarizmu, ki spada med najbolj značilne poteze 20. stoletja.

V spoznavni teoriji, ki je vedno podlaga ne samo čiste filozofije kot celotnega pogleda na svet, marveč tudi družbene filozofije, je torej prevladoval nominalizem, naziranje, da resnično bivajo samo poedine stvari: cvetlica, ki jo držim v roki, knjiga, ki jo berem, človek, s katerim govorim, da pa so obči pojmi kot cvetlica, knjiga, človek samo simboli, neke vrste duhovna stenografija, da mi ni treba naštevati vseh poedinih cvetic, vseh poedinih knjig, vseh poedinih ljudi, če n. pr. trdim, da cvetlice nimajo razuma, ali da knjige vsebujejo ideje, ali da so ljudje družna bitja. Nemški idealizem z obnovitvijo Platonovega nauka o samostojnem bivanju idej ter o popolni odvisnosti poedinih stvari od teh idej se kot šola ni mogel v polni meri uveljaviti, toda ni zato nič manj usodno vplival na družbeno življenje nekaj desetletij pozneje.

V čisti filozofiji vodi nominalizem nujno v materializem. Zato se ni čuditi, da so bile bolj ali manj vse svetovne univerze v Evropi v tem času prižnice materialističnega svetovnega nazora. Bog, nrvnost, kreposti, idealizem postanejo simboli preteklosti, simboli "mračnega srednjega veka" — tehnični napredek, denar, uživanje, oblast, kot sredstva za dosego še večjega deleža na dobrinah tega sveta postanejo ideal te dobe.

V socialni filozofiji prevladuje individualizem, nauk, da je človek, vsak poedinec, sebi zadosten in da družba ne pomeni nič. V kolikor obstoja in ima kake pravice, ni to nič naravnega, marveč umetna tvorba, sklonjena na podlagi t. zv. družbene pogodbe, ki jo more vsak poedinec vsak čas preklicati. Zato naj se država v življenje poedincev sploh ne vmešava, zlasti še ne v gospodarsko življenje. Naloga države je kvečjemu naloga nočnega čuvarja: da ponoči čuva nad pridobitvami kapitalistov, da se ne bi izmozgano delavstvo kedaj domislilo in zahtevalo nazaj, kar je bilo krivično izžeto iz njih. Teoretično skoraj istočasno — že v dneh francoske revolucije imamo prve pcjave komunizma — praktično pa mnogo pozneje, dejansko šele z oktobersko revolucijo, na-

stopa navidezni nasprotnik individualizma — kolektivizem. Da je njuno nasprotstvo res samo navidezno in da je kolektivizem samo logični zaključek individualizma, dokazuje že to, da uspeva v obeh ista filozofija, namreč dosledni materializem.

Gospodarstvo: V narodno gospodarski vedi, zlasti pa še v praksi, prevladuje t. zv. klasična ekonomija. Njeni glavni nauki so:

Narodno gospodarski zakoni so naravni zakoni. Njih nemoteni potek zagotavlja največjo možno blaginjo. Ker so to naravni zakoni, je govorjenje o kakršni koli nrvnosti v gospodarstvu nesmiselno. Pojem "pravična plača" je prav tako nesmiselen kot pojem "pravični dež". Temeljni zakon vsega gospodarstva je zakon o povpraševanju in ponudbi na svobodnem trgu, ki vodi do gospodarske harmonije in ki uravnava vse gospodarske dejavnosti ter tudi donose poedinim proizvajalnim činiteljem. Zasledovanje lastne koristi vodi pri svobodni tekmi samo po sebi do obče blaginje. Zasebna lastnina je seveda nedotakljiva. Delovna pogodba mora biti popolnoma svobodna.

Marksizem kot gospodarski nauk ne pomeni nikakoga preloma z gospodarskim liberalizmom, marveč samo privzetje idej, ki so jih učili že zastopniki gospodarske-

(Nadaljevanje na 5. str.)

Verska svoboda v Titovini

Kako toliko opevano "popušcanje" izgleda, naj povedo sledeče vrstice, ki so povzete iz nekega pisma:

"Na Gorenjskem je bila meseca junija birma. Ljudstvo je škofa Antona Vovka z vso častjo sprejelo, toda komunisti so storili vse, da bi onemogočili birmo. Ponekod so prepovedali zvoniti, po noči so podrli mlaje, ki so bili postavljeni škofu v čast. Najhujše je bilo na Bledu. Škof je prenočil v župnišču. Prvi večer so komunisti po hišah in celo na cerkvi sami nakracali velike napise: "Smrt farjem!" "Vovk in Rožman izdajalca!" "Dol z Vovkom!" "Starši, ne dajte otrok birmati zločincem!" — Drugi večer so komunisti dejansko napadli župnišče in tulili okrog njega kot pobesnele zveri. Pobili so okrog 30 oken. V ponedeljek 11. junija se je škof Vovk odpeljal birmovat na Bohinjsko Belo. Pri nekem ovinku so hoteli štirje Blejčani škofa napasti. Napad so preprečili ljudje, ki so slučajno prišli na kraj nameravanega napada. Značilno je, da je oblast zaprla tiste, ki so napad preprečili. — Na Gorjah pri Bledu so fantje držali stražo ter s tem preprečili oskrunjenje mlajev in podobno divjanje. Radi tega "zločinca" so bili ti fantje kaznovani, a za zločince se ni nihče zmenil."

"Na Koprivniku so komunistični omladinci zmetali ob priliki birme iz vaških kapel podobe ter oskrunili več križev."

"Ko je bila birma pri Sv. Trojici v Slov. Gor., je bil prepovedan vsak sprejem."

Tako izgleda v praksi verska svoboda v toliko opevani Titovi Jugoslaviji, v katero teko milijarde dolarjev zato, da se lažje ohrani Titov režim.

Kaj imamo od Jugoslavije?

Pod tem naslovom prinašajo "Koprive" sledeči članek, katerega v celosti objavlja mo:

"Ali ste se že kdaj vprašali, kako to, da se Slovenci na tujem ne moremo zediniti za svobodno, neodvisno Slovenijo? Tujec, ki ne pozna naše zgodovine, bi najbrž mislil, da smo uživali Slovenci v velikosrbski (in današnji komunistični) karikaturni jugoslovanske skupnosti najlepšo enakopravnost in tisoč drugih ugodnosti. Mislim, da nam je prinesla dvomljiva poroka med slovenskim in hrvaškim slovenskim idealizmom in velesrbsko samogoltnostjo vsaj uspešno obrambo slovenskih koristi pred samogoltnimi sosedi, procvitajoče skupno gospodarstvo in nedotakljivost naših mej. In kaj nam je v resnici prinesla? Oglejmo si rekord, kakor je imel navado začeti svoje volilne govore pokojni newyorški governer Al Smith.

Prva "pridobitev" združitve je bil stari srbski lisjak Nikola Pašič, ki je z zloglasno Vidovdanske ustavo in srbskimi žandarji in financarji brž spremenil Slovenijo v velikosrbsko kolonijo. Davki so začeli naraščati kakor nikdar poprej in levji delež davčnega denarja je šel za srbske šole, ceste itd., dočim nam je doma manjkalo sredstev za te potrebe. (Ta davčna politika je pod Titom doživela še večji razmah!) Slovenski fantje so morali služiti vojaščino v malaričnih južnih delih Srbije in Makedonije, kjer jih je toliko podleglo boleznim in komitaškim krogom, dočim so pošiljali rekrute iz srbskih krajev v zdravo in varno Slovenijo. Šestojanuarska diktatura je še poglobila razkol med Srbi in Hrvati in pripravila pogoje za poznejši državni razpad in pojav komunizma. Rapsalska pogodba, ki je izročila Trst, Kras in Goriško Italijanom je pokazala, kako Srbi razumevajo slovenske narodne koristi. (Tudi komunistični Beograd je videti vsak čas pripravljen barantati za Trst, če bi mu tako kazalo.) Ker je Belgrad vedno videl le svoje koristi, Slovenci (in Hrvati) naravno nismo mogli imeti od skupne ekonomije drugega kakor eno samo veliko izgubo, ki je pod današnjimi komunističnimi načrtniki postala naravnost katastrofalna. Da je bila kupa nesreče polna, smo dobili za nameček Simovičev državni udar, katerega edini namen je bil, spraviti na oblast diskreditirano Živkovičevu skupino velikosrbskih prenapetežev (ki ni imela toliko idealizma in demokratičnega duha kolikor je za nohtom črnega) in ki je prikljčil nad Jugoslavijo prekletstvo vojne, ne da bi imela od tega razen Titovih komunistov živa duša najmanjše koristi, kar velja tudi za zapadne zaveznike in Sovjetsko Rusijo.

Takšen je rekord belgrajskih režimov od Pašičevega do Titovega. Porazen, da bolj ne more biti. Slovincem ta rekord pove, da bi ne mogli biti na slabšem, če bi nikdar ne bilo Jugoslavije, temveč bi verjetno bili na boljšem! (Če ne drugega, bi se vsaj naučili voditi politiko z vidika slovenskih narodnih koristi in pred svetom bi se uveljavili kot samostojen narod, namesto da še vedno gleda v nas nekakšno slepo črevo Jugoslavije!) Res je nerazum-

ljivo, kako se more spričo te žalostne zgodovine jugo-eksperimenta najti še kak razborit in iskren Slovenec, ki se navdušuje za nadaljevanje slovenske podložnosti Belgradu, katero so kolonialni gospodarji Slovenije osladili z imenom Jugoslavija."

DVA SVEŽA GROBOVA

Dne 19. julija sta umrla dva stebra katoliškega gibanja na Slovenskem v zadnjih tridesetih letih pred vojno: bivši poslanec in ravnatelj Zadrुžne Zveze **Msgr. Franc Gabrovšek** in slovenski pisatelj odvetnik, **dr. Ivo Česnik**.

Prostor nam ne dopušča, da bi podrobneje osvetlili delo obeh pokojnikov, zato želimo podati samo bežno karakterizacijo njunega javnega udejstvovanja.

Msgr. Franc Gabrovšek bo šel v slovensko zgodovino kot eden izmed najradikalnejših borcev SLS za slovenske pravice v prvem obdobju predvojne Jugoslavije. Poleg dr. Korošca in dr. Kulovca je on bil tisti, ki se ni hotel kloniti pritisku belgrajske hegemonije.

Tudi v dobi JRZ veljal za neuklonljivega zastopnika ideje o slovenskem 'self-government' (samovladi). Po smrti resničnih slovenskih vodnikov dr. Korošca, dr. Kulovca in dr. Natlačena, so mnogi v emigraciji upali, da bo pokojni stopil na čelo resničnega slovenskega programa za samostojno slovensko državo, saj je bilo znano, da se ni v vsem strinjal z oportunistično in dostikrat ne-slovensko politiko t. zv. Narodnega odbora, v katerem so našli zatočišče nekateri bivši politiki, ki novim razmeram zdaleka niso dorasli. V "Ameriški Domovini" z dne 25. sept. 1950 je zapisal: "... Želeti bi bilo, da zavzame slovenski narodni odbor k izjavi bivšega kralja (o kontinuiteti kraljevine Jugoslavije — op. pis.) jasno in odločno stališče ter začne odločnejšo borbo za uresničitev slovenskega narodnega programa." Prav to je bil tudi bistveni razlog zaradi česar je v vrstah bivše SLS bil osnovan Akcijski Odbor za Slovensko Državo. Čeprav je bil pokojnik v zadnjem času — morda zaradi svoje bolezenske zagrenjenosti — nepravilčen do slovenskega državnega gibanja, vendar se klanjamo njegovemu spominu: **bil je resnični Slovenec**. **Msgr. Gabrovšek** je bil tudi redni naročnik "Slovenske Države". Naj Bog podeli mir njegovi duši ter naj mu bo lahka svobodna ameriška zemlja.

Dr. Ivo Česnik spada v krog tistih najdragocenejših narodnih delavcev, ki nikdar ne silijo v ospredje, ki ne iščejo bleščečih naslovov in funkcij, ki v tihi skromnosti toda kot mravlje neutrudljivo delajo predvsem na prosvetnem in narodno-obrambnem področju. Veljal je vedno za enega najbolj spoštovanih ljubljanskih odvetnikov, do skrajnosti pošten in vesten v svojem poklicu. Njegovo mesto je bilo v katoliškem prosvetnem delu; bodisi kot predavatelj, ali pa kot priljubljeni katoliški ljudski pisatelj. Bil je mož izredno dobrega srca, pomagal kjer je le mogel. Z vipavsko ljubeznijo je bil predan Sloveniji in otroško vdan Katoliški Cerkvi.

V političnem pogledu je bil pravi vzor demokratične strpnosti in širokogrudnosti. Bolela so ga nesoglasja v katoliških vrstah ter je vedno želel pomirjevalno vplivati. Imel je vedno lepo besedo in (Nadaljevanje na 5. str.)

PRIJATELJEM IN SOMIŠLJENIKOM ...

(Nadaljevanje s 1. str.)

za Svobodno Slovensko Državo predlagal razpust te pionirske ustanove v borbi za slovensko svobodo in enakopravnost. Ker je moralna osnova Akcijskega odbora bila v tej pionirski borbi in njegova moralna odgovornost samo do nje, zato bo ob označenih okoliščinah razpust Akcijskega odbora naravni zaključek njegovega poslanstva. In z izpolnitvijo tega poslanstva bo zaključena tudi moja posebna politična vloga, ki je izvirala samo iz te pionirske akcije. Končano bo potem tudi prtajeno duševno trpljenje, ki je deset let kratilo mir meni in moji družini in je bistveno oviralo tisto delo, ki odgovarja mojemu osebnemu nagnenju in poklicu.

Prizadevanja in borba za primernejšo ureditev dela za narodno svobodo sedaj in priprav za narodno obnovo po osvoboditvi bodo seveda tekla dalje. A lažja bodo in, upam, uspešnejša, ko ne bodo obtežena in ovirana z osnovno narodno-politično razliko. S svoje strani bom k delu za slovensko svobodo in obnovo v okviru potrebne rešitve skupnega osrednje-evropskega vprašanja še nadalje prispeval v skladu s svojim akademskim poklicem in publicističnim udejstvovanjem.

Osnovna narodno-politična edinost je bistvena za srečo vsakega naroda, posebno manjšega. Ako je torej res — in to sedaj zavisí samo od Dr. Kreka — da so jo Slovenci končno dosegli, naj bo zahvaljen Bog za to milost in naj blagoslovi skupne napore vseh svobodnih Slovencev za svobodno državo slovenskega naroda.

Svojim prijateljem in somišljenikom, ki so teh temnih deset let z menoj delili pionirsko težo slovenske državne akcije, bi pa rad povedal še to-le: Priborjena svoboda in ravnopravnost slovenskega naroda bo toliko veljala in vzdržala kolikor bo narod sposoben jo stvarno uveljavljati v svojem vsakodnevnem novem življenju po osvoboditvi. To pa bo mogel le, ako bo imel dovolj sposobnih moči na vseh področjih zapletenega sodobnega družbenega življenja. Naj bodo leta emigracije v svobodnem svetu, posebno v vodilni Ameriki, resna šola za to usposobljenost. Prilik je nešteto in vse nikomur niso odmaknjene. Ne zapravljajmo jih. In potem bo ne le potrebno, temveč tudi vredno, tako za narod kot za prizadete osebe, iti na pomoč slovenski obnovi v svobodni domovini. V okviru široke in varne zvezne osrednje Evrope bo slovenska zemlja pred vrati svobodnega Trsta dežela neizmernih novih možnosti in napredka. In vaše mesto tam bo lepše in pomembnejše kot kjerkoli drugje v svetu, kakršenkoli je poklicni in gmotni položaj, ki ste si ga s svojim delom v emigraciji priborili.

Ciril Žebot

TO IN ONO

"Msgr. Marko Kranjc je bil imenovan za predstavnika Zveze krščanskih demokratskih strank v Rimu." Tako poroča "Svobodna Slovenija" v Buenos Airesu z dne 28. junija.

Novi kanonik lavatinske škofije. Za stolnega kanonika lavantinske škofije je bil namesto umrlega Ivana Žagarja imenovan dr. Jožef Meško, bivši kaplan pri Sv. Magdaleni. Novi kanonik je sorodnik slovenskega pisatelja Ksav. Meška.

40 letnico poroke sta popolnoma na tihem obhajala Franc in Uršula Rajšp. Zibeljka je obema tekla pri Sv. Benediktu v Slov. gor. od koder sta bila od Titovcev pregnana leta 1945. Sedaj živita v begunskem DP taborišču v Špittalau na Koroškem.

Za "Slovensko Državo" so zvedeli celo v Siamu, odkoder smo dobili prošnjo, da jo pošiljamo vnetemu slovenskemu misionarju.

Za doktorja prava je bil dne 13. julija v Grazu promoviran Stanko Šušteršič. Novemu doktorju naše čestitke!

Avstralija. — "Pozdravljam akcijo "Slovenske Države", želim dosego cilja. Sporočam, da sem vedno pripravljen tudi jaz kaj žrtvovati za to stvar. Nočem lenariti, ko drugi delajo, hočem se priključiti ter se bom rad odzval vsakemu pozivu v tej smeri" tako nam piše novodošli slovenski naseljenec, bivši DP, iz Avstralije. — Iz Avstralije so nam poslali prošnjo, naj pošljemo takoj 200 Izjav v podpis.

Dve zlati maši na Sp. štajerskem. Pretekli mesec sta bili dve zlati maši, katero sta darovala zaslužna lavantinska duhovnika. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici (rojstna fara dr. A. Korošca), je obhajal zlati jubilej preč. g. duh. svetnik, Franc Štuhec. Njegovi bivši farani, sedaj begunci v Angliji, so mu za zlato mašo poslali lep mašni plašč. — Dne 25. julija je bila zlata maša na Pilštanju, okraj Kozje, katero je daroval duh. svetnik Jakob Ravter.

Ameriški Srbi proti Jugoslaviji. Najmočnejša srbska organizacija v Ameriki "Srbska Narodna Obrana" oddaja vsako nedeljo svoj radijski program preko postaje WWCA (ista postaja, kjer so slovenske oddaje). Direktor in napovedovalec oddaj je g. Bulatović. V okviru teh oddaj je Srbska Narodna Obrana začela s serijo predavanj, ki pojasnjuje stališče te organizacije do jugoslovanskega vprašanja. Vsako nedeljsko predavanje se zaključi z ostro obsodbo vseh tistih politikov, ki so Kraljevino Srbijo pripeljali v okvir Jugoslavije ter pravi, da Ameriški Srbi niso nikdar pristali na Jugoslavijo in da so Srbi bili leta 1918 proti njihovemu prepričanju vključeni v skupno državo s Hrvati in Slovenci. Njihov program za bodočnost je: upostavitev Kraljevine Srbije pod Karadžordževići.

Zakasneli kalin . . . V 15. številki "Slovenije" stoji zapisano: "Saj je celo Tito... priznal Slovence pravico do suverene narodne države in dal v čl. 1. ustave FLRJ zapisati, da ima vsaka članica FLRJ pravico, da iz nje izstopi, če ji v njej ne ugaja."

Ali ni čudno, da se po vsem kar se je zgodilo, celo pri "Sloveniji" najde kalin, ki Titove komunistične farbarije sploh jemlje v poštev. Nazadnje bo še rekel, da je z njim vred tudi Tito za suvereno slovensko državo . . .

IZJAVA NEODVISNOSTI

(Nadaljevane s 1. str.)

ševala socialne pogoje, v katerih so ameriški rodovi mogli težiti za srečo s pomočjo naraščajočega obilja gmotnih dobrin. Vkljub vsem izpremembam časa in načina so Amerikanci ostali svobodno ljudstvo, ki je v svobodi nakopičilo bogastvo in namnožilo ameriško moč. Niti marksizem, niti fašizem v svobodni in bogati Ameriki nista mogli najti tal in sta do danes ostala brezpomembna za domače ameriško politično življenje.

Tudi v svoji zunanji politiki je Amerika spoštovala načela svoje ustanovne listine. Drugih narodov ni zaslužila, ne jim vsiljevala svoje volje, pač pa jim je obilno pomagala v njihovih stiskah. Po prvi svetovni vojni je ameriški predsednik Wilson proglasil ameriško načelo samoodločbe narodov kot osnovo za novi svetovni red. A ker je to načelo bilo le delno in pomankljivo izvedeno in so poleg tega vodilne evropske velesile lahkomišelnost napravile potrebno ravnovesje moči v Evropi, je prišlo do tragedije druge svetovne vojne.

S to vojno so se časi in razmere radikalno izpremenili. Vojna ni le zlomila Nemčije, Japonske in Italije, temveč je v njej tudi zatonila stoletna moč Anglije in Francije. Kakor čez noč se je Amerika znašla v vlogi edinstvene odgovornosti za svobodo in mir v razdejanem starem svetu, proti totalitarni sili Sovjetske Rusije, ki je spretno izrabila zgodovinski prelom ob koncu druge svetovne vojne in razmahnila svoje gospodstvo čez dobro polovico Evrope in tja do obronkov južno-vzhodne Azije.

Na to strahotno svetovno vlogo Amerika ni bila pripravljena. V starem svetu, v katerem sta Anglija in Francija skrbeli za ravnovesje sil, Amerika ni čutila potrebe po neposredni aplikaciji načel Izjave neodvisnosti na mednarodne odnose. Njena svetovna vloga je bila omejena na gospodarsko in vojaško pomoč v tiski in na nevsiljivo skrbništvo idealov svobode in ravnopravnosti.

Danes pa je na neposrednih ramenih Amerike ves obnemogli svobodni svet in upanje vseh zaslužjenih narodov. Ni čuda, da je Amerika v tej svoji novi svetovni vlogi še počasna, obotavljajoča in nejasna. Čudež je, da so nepripravljena ameriška ramena vzdržala, ko se je po letu 1945 nanje zvalilo celotno svetovno breme.

Vidimo pa že zelo očitne znake in učinkovite ukrepe, ki kažejo, da se je Amerika znašla v svoji novi svetovni vlogi in se resno pripravlja na njeno izvršitev.

Kar se Slovencev tiče, se imamo dosti učiti iz ameriške Izjave neodvisnosti in iz

zgodovine njenega uresničevanja. Samo narodi, ki bodo razumeli in iskreno sprejeli vekotrajna načela Izjave za njihovo lastno narodno življenje, bodo vredni deleža njenih sadov na mednarodnem področju, kamor bo končno morala Amerika tudi dejansko raztegniti ta načela, ako naj reši svetu svobodo in zagotovi mir.

Kot narod osrednje Evrope morajo Slovenci razumeti, da bo poleg narodne svobode (samoodločbe v samovladi) potrebna za mir in blagostanje v tem tradicionalno nemirnem in ogroženem predelu Evrope tudi resnična zveza vseh svobodnih narodov tega prostora. Hitreje in bolj ko bodo Slovenci in drugi narodi osrednje Evrope razumeli in sprejeli obe ti osnovni svoje rešitve, bolj bodo pomagali Ameriki pri njeni novi zgodovinski nalogi za rešitev sveta.

Ne pozabimo, da bi rešilne Amerike danes sploh ne bilo, ako ne bi v njenih temeljih načelo mnogoterne svobode bilo združeno z načelom medsebojne povezanosti po geslu "Iz mnogih eno". Svoboda in povezanost sta dali Ameriki ne le njeno gospodarsko in vojaško moč, temveč sta tudi rodili blagoslov omejene in razčlenjene oblasti v nasprotju z uničevalnim evropskim unitarizmom in centralizmom, iz katerih se je izrodilo prokletstvo absolutizma in totalitarizma.

Ko zaslužjeni in ogroženi narodi v tretjo pričakujemo od Amerike rešitve od sovjetskega zla, se morajo medtem od nje naučiti kako po rešitvi — rešeni ostati.

God bless America!

Ciril Žebot

(Članek je dospel za julijsko številko prepozno. Zato ga objavljamo danes. Ur.)

"Novi Svet" — edini slovenski družinski 14 dnevnik v Ameriki se kar sam priporoča. Vedno bolj je pester in zanimiv. Ima tudi lepe uvodnike in članke. Prinaša tudi mnogo lepih povesti. Slovenci, Slovenke, stari in novi, podprite Novi Svet! Postanite naročniki. Pišite na naslov: "Novi Svet", 1845 W. Cermak Road, Chicago 8. Ill., USA.

SLOVENSKA IZJAVA — KATE-
RO PODPIŠEŠ, JE TUDI DOKAZ,
DA JE V TEBI ŽIVA SLOVENSKA
ZAVEST. Če še je nisi podpisal, pi-
ši po njo na uredništvo "SLOVEN-
SKE DRŽAVE". Ne odnehajmo z
delom za uresničenje naših ciljev.
Postoterimo svoje napore za Sloven-
sko državo!

Iz Chicaga in okolice

Farni karnival in farni piknik župnije Sv. Štefana sta skoraj za 14 dni razgibala slovensko faro. Uspeh je bil lep. Nekaj nad \$8000.00 je prišlo v cerkveno blagajno.

Štorklja pri slovenski družini v Jolietu. V družini našega prijatelja Mr. Mihe Jerečina so imeli doslej enega fantka in tri deklice, luštkane in pridne. Kakor orgljice so, nikdar ugnane, vedno nasmejane. Ker so bile vedno zelo pridne, so dobile za darilo še enega bratca, ki ga je tetka štorklja pustila pri njih koncem julija. Gotovo sta malega kričača vesela tudi očka in mamičca. Naše čestitke z željo, da bi sinko vsem skupaj delal le veselje!

Prememba slovenskih radijskih oddaj. Kar navadili smo se na nedeljske slovenske oddaje iz Gary-ja. Od 28. julija dalje pa se vrše slovenske oddaje na novi postaji W H F C, valovna dolžina 1450 in sicer vsako soboto od 4. do pol 5. ure popoldne. Na te postaji je prenos mnogo lepši. Nihče se ne bo mogel več izgovarjati, da ni mogel dobiti slovenskega radijskega programa.

Na obisku iz Virginie. Teden dni oddiha si je privoščila med štajerskimi rojaki Miss Gizela Završnik, ki se nahaja s svojo materjo v Richmondu v Virginiji. Tako se ji je dopadlo v Chicagu, da je prišla kmalu nazaj med nas, upamo, za stalno. Z njo je dospela tudi njena mama. Dobrodošli!

Romanje Slovenske ženske zveze v Lemont. Da je Slovenska ženska zveza močno razširjena organizacija, je pokazal Dan Slovenske ženske zveze, ki se je vršil na slovenskih Brezjah v Lemontu v nedeljo dne 15. julija. Udeležba je bila naravnost krasna. Toliko ljudi že dolgo ni bilo na Lemontskem hriščku, baje celo več kakor ob 25 letnici kronanja Marije Pomagaj. Pa tudi organizacija je bila izvrstna. Vse je šlo kakor po "žnorc", je rekel nekdo, ki je bil navzoč. Pri sv. maši, ki je bila na prostem ob groti, so pele pevke Slov. ženske zveze, podružnica v Chicagu, pridigo pa je imel "pojoči misijonar" p. Odilo, ki je v svojem govoru ganil želske do solz.

"Ameriška Domovina" ima v Chicagu novega zastopnika. Mr. John Mlakar je zaprosil za odpust ter priporočil za naslednika Mr. Ludvika Jelenca, ki je takoj pričel z delom. Ker poznamo delavnost Mr. Jelenca, smo prepričani, da bo uspeh na celi črti.

TEMELJNE MISLI LEONOVE . . .

(Nadaljevanje z 2. str.)

ga liberalizma, ter njih posplošenje. Zanimiva je ugotovitev, da pričakujejo dosledni marksisti razpad kapitalizma kot nujen razvoj njegovih lastnih "naravnih" zakonov. Privzete ideje nasilne revolucije je v nasprotju s temeljnimi načeli marksizma samega. Maksizem je bil še ob času izdanja Rerum novarum močno gibanje in je bil razen po svojem materializmu znan zaradi svojega nauka, da je treba odpraviti vsako zasebno lastnino na proizvodjalnih sredstvih.

Socialna politika: Liberalizem je seveda odklanjal vsako vmešavanje države v družbeno življenje, zlasti še, če bi ga vodil namen izboljšati družbeni položaj poedinih slojev. Celo pravice do organiziranja zatiranih slojev za samopomoč niso priznavali.

Dosledni marksizem je enako odklanjal vmešavanje države v družbeno življenje z utemeljitvijo, da bo prišlo toliko hitreje do razlastitve izkoriščevalcev po izkoriščanih, kolikor bolj nemoteno in hitreje se bo izvršil proces kopičenja kapitala.

Zmerni socialisti so zagovarjali pravico države, da sme vposegati v družbeno in gospodarsko življenje ter ščititi zatirane pred pretiranim izkoriščevanjem.

(Konec prihodnjič)

KRIŽANKA

V zvezi z izjavo Dr. Žebota v današnji številki "Slovenske Države" želi uredništvo lista podati kratek pregled razvoja narodno-političnih stališč Dr. Krekovega kroga od razkroja Jugoslavije, aprila 1941, do danes:

1. "Naš narodni program je: **Obnovljena in razširjena kraljevina Jugoslavije.**" (Takoimenovane "Londonske točke", 1941)

2. ". . . zahtevamo: . . . federativno . . . kraljevino Jugoslavijo pod vladarsko hišo Karadjordjevičev . . ." (Izjava "Narodnega odbora", 29. oktobra 1944)

3. "Živel kralj Peter II! . . ." (Proglas "Narodnega odbora", 3. maja 1945)

4. "Vse tri stranke stoje na stališču kontinuitete kraljevine Jugoslavije . . ." (Izjava "Narodnega odbora" v Rimu, 28. oktobra 1945, ko je Dr. Basaj izročil svoje predsedstvo tega odbora Dr. Kreku. Izjavo so podpisali: Dr. Miha Krek, itd.)

5. "Slovenska krščansko demokratska ljudska stranka Jugoslavije". (Uradno ime 'stranke', ki jo zastopata Dr. Miha Krek in, po smrti Msgr. Gabrovška, Dr. Zdravko Kalan, v takoimenovani 'Krščansko demokratski uniji Srednje Evrope'; to izmišljeno ime nikdar pod tem imenom obstoječe stranke je natisnjeno na tiskovinah imenovane Unije)

6. "Srbobran z dne 14. septembra t. l. prinaša izjavo bivšega jugoslovanskega kralja Petra . . . : 'Državno predstavništvo v emigraciji obstoja: To je kraljevina Jugoslavija . . . ki ima edina kontinuiteto...'

"Mislim, da izražam mišljenje večine Slovencev v domovini in izven nje, če trdim, da slovenski narod gledanje bivšega kralja odklanja . . . Za nas Slovence je bivši kralj Peter II. samo še politični emigrant Peter Karadjordjevič . . . Želeti bi bilo, da zavzame 'Slovenski narodni odbor' k izjavi bivšega kralja jasno in odločno stališče ter začne odločnejšo borbo za uresničitev slovenskega narodnega programa."

(Pokojni Msgr. Gabrovšek v "Ameriški Domovini", 25. septembra 1950)

7. "Dr. Miha Krek se kakor velika večina Slovencev bori za svobodno sloven-

sko državo enako kot se mi Hrvati borimo za svobodno hrvaško državo." (Dr. Vlado Maček v "Američkem Hrvatskem Glasniku" v Chicagu, Julija 1951)

8. "Vse do omenjene sedanje izjave Dr. Mačeka je . . . kontinuitetno jugoslovansko stališče bilo tudi načelo in praksa Dr. Krekove politike v emigraciji. Zato smo bili narazen . . . Potrebno je, da g. dr. Krek osebno potrdi, da je resnično, kar je o njem izjavil Dr. Maček . . ." (Dr. Ciril Žebot v današnji številki "Slovenske Države")

* * *

Iz gornjega pregleda dokumentov so logično možni trije različni zaključki:

Ali je Dr. Maček napisal gornjo izjavo o Dr. Kreku zgolj za domačo hrvaško porabo —

Ali je Dr. Krek Slovincem govoril eno, Dr. Mačeku pa drugo —

Ali pa je Dr. Krek sedaj resnično in iskreno na narodno-političnem programu slovenske države kot cilja in sodila njegovega političnega delovanja sedaj in v bodoče.

Kateri zaključek drži?

Mi upamo in si želimo, da bi bil tretji. Toda samo Dr. Krek sam more razrešiti to politično križanko. Ako ima fundamentalni demokratični čut politične odgovornosti narodu in emigraciji, ki ju želi predstavljati in imeti njuno zaupanje, potem sedaj mora priti z jasno beseno na dan.

DVA SVEŽA GROBOVA

(Nadaljevanje z 3. str.)

razumevanje za slovensko državno gibanje ter prav rad ustregel s prijaznim navetom, čeprav formalno bil povezan z njim. Veliko je trpel v letih svojega izgnanstva dokler ni v demokratični Švici našel svojega pribežališča in končno tudi svojega prezgodnjega groba. Naj mu Pravični Bog bogato poplača njegovo službo katolištvu in slovenstvu. drel

OB DESETLETNICI RAZPADA JUGOSLAVIJE

Pod tem naslovom prinaša "Slovenija" (števil. 11, 12) sledečo omembo vredno ugotovitev: "V to razdobje (vojna napetost, op. ur.) spada tudi praktična izvedba srbsko-hrvatskega sporazuma, kateremu je velika večina Srbov nasprotovala in samo čakala priložnosti, da ga razbije . . . Kaj je bil glavni cilj tega tajnega odbora, (odbora za puč, op. ur.) je težko doznati, ni pa mogoče prikriti dejstva, da je težil predvsem po odstranitvi Cvetkovičeve vlade in s tem tudi po razveljavitvi srbsko-hrvatskega sporazuma . . . da je bila gonilna sila za tako lahkomišno izvedbo puča samo želja po vrnitvi na oblast Živkovičeve kamarile, zrušitev Cvetkovičeve vlade in slepo sovraštvo do Hrvatov in razveljavitev srbsko-hrvatskega sporazuma, če bi bilo potrebno, tudi s pomočjo Nemčije".

SLOVENSKA DRŽAVA

izhaja vsakega 20. v mesecu.
Naslov uredništva in uprave:
"SLOVENSKA DRŽAVA",

2217 So. California Ave., Chicago 8, Ill.

Za konzorcij: Mirko Geratič, Editor

Naročnina letno: Za USA \$1.20, za
Canada \$1.50, Argentino 18 pesov, Bra-
zilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta,
Avstrijo 15 Šil., Avstralijo 1 avstr.
funt. Italija in Trst (F.T.T.) 600 Lir,
Francija 400 frc.

"Klic Triglava" ni glasilo slovenskih li-
beralcev. Z ozirom na naš članek "Iz ne-
jasnosti v pravilno slovensko smer" nam
je poslal urednik "Klica Triglave" sporo-
čilo, da ta trditev ni točna in da "Klic Tri-
glava" ni glasilo slovenskih liberalcev.

"Slovenska Beseda" — 5. in 6. številka
je izšla. Ima bogato vsebino. Zlasti bo
vsakega Slovenca zanimal članek zgodo-
vinarja Fr. Erjavca, ki piše z njemu last-
no kritičnostjo o perečih slovenskih pro-
blemih. — Naročite si to lepo revijo pri
Zastopniku za U.S.A., Mr. Mirko Geratič,
2217 So. California Ave., Chicago 8, Ill.
Letna naročnina je \$3.00.

Novi Chicažani. V Chicago je nedavno
dospela družina Mr. Tišler Kristijan. Da
bi se dobro počutili med nami!

Poravnajte naročnino! Vedno in vedno
prosimo, pa nekateri radi pozabijo. Kdor
hoče slovenski stvari dobro, plačuje red-
no naročnino edinemu listu, ki se odkrito
poteguje za resnični napredek Slovenstva
v suvereni Slovenski državi! — Prispe-
vajte tudi v tiskovni sklad.

SLOVENEK SEM . . .

"Slovenec sem!" . . . Ali se tega vedno
zavedamo? Ali uravnavamo po tem tudi
svoje govorjenje in dejanj

Ni dober Slovenec, kateri ne upa svetu
na glas povedati, da si želi slovenski na-
rod slobode v lastni državi.

Sram nas je lahko, da po tolikih letih
bridkih izkušenj še vedno nekateri silijo
nazaj v hlapčestvo Beograda!

Kdor slovensko čuti, ta bo slovensko
čast branil, ta se bo potegoval povsod za
slovenske pravice, ta bo zagovarjal sloven-
sko narodno državo!

Slovenec sem! — Presodi, ali je to le
beseda navdušenja, ki iz strahu pred tujci
kmalu zamre, ali pa je to v tebi resnično
doživeta stvarnost.

Darujte za Tiskovni sklad "Slo-
venske države"! Iz žrtev in sodelo-
vanja vseh pristašev našega giba-
nja bodo zrasli uspehi!

DVAKRAT DNEVNO

pošiljamo z zračno pošto — "Air Mail" — Vaša naročila
v Trst, kjer se nahaja naše veliko skladišče prvorazred-
ne, sveže, AMERIŠKE in KANADSKEGA BLAGA.

Paketi se dostavljajo v stari domovini v teku 18 DNI.
Jamčimo za vsako pošiljko, za delno ali celotno izgubo.

Pošiljajte darove Vašim dragim v domovino preko te najmočnejše
in najsigurnejše agencije. Pri nas boste dobili po NIZKIH CENAH
NAJBOLJŠE BLAGO.

Najfinejša
canadska
OOO

Bela MOKA v dvojni vreči
100 Lbs. \$10.50
do zadnje postaje

Paket št. 6.....\$14.90

10 Lbs. riža — Rice
10 Lbs. kave — Coffee
10 Lbs. sladkorja — Sugar
10 Lbs. Spageti - Spaghetti

Paket št. 8.....\$9.95

5 Lbs. bele moke — Flour
5 Lbs. sladkorja — Sugar
2 Lbs. kave — Coffee
5 Lbs. ječmena — Barley
5 Lbs. koruzne moke

Paket št. 9.....\$9.75

2 Lbs. kave — Coffee
2 Lbs. sladkorja — Sugar
2 Lbs. riža — Rice
1 Lb. masti — Lard
1 Lb. olje — Oil
2 Lbs. griza — Farina
400 gramov marmelade

Paket št. 4.....\$15.75

10 Lbs. masti — Lard
10 Lbs. sladkorja — Sugar
5 Lbs. Spageti - Spaghetti
5 Lbs. kave — Coffee
5 Lbs. ječmena — Barley
5 Lbs. mila (Laundry)

ZDRAVILA

Vsa zdravila pošiljamo po
zračni pošti ter jamčimo do-
stavo v domovini tekom 8 dni

Streptomycin:

10 gramov \$7.40, 20 gr. \$15.25
40 gr. \$30.50

RUTIN: 500 tablet \$9.00

PENICILIA (V olju) In oil

3 milijone edinic \$6.45

P.A.S.: 250 tablet \$8.95

500 tablet \$15.25

1000 tablet \$29.25

Pišite po cenik drugih zdra-
vil Za večje količine popust.

NAŠI "SPECIJALNI" PAKETI

V močnih dvojnih vrečah ali v lesenih zabojih.

50 Lbs. najboljše BELE MOKE...\$ 6.45

50 Lbs. sveže KORUZNE MOKE \$ 5.45

40 Lbs. fižola (pisanega) Beans \$ 9.45

25 Lbs. fižola (pisanega) Beans \$ 5.50

100 Lbs. riža — Rice\$19.95

40 Lbs. riža — Rice\$10.00

100 Lbs. sladkorja — Sugar\$18.95

40 Lbs. sladkorja — Sugar\$ 9.70

100 Lbs. spagetov — Spaghetti....\$19.95

40 Lbs. spagetov — Spaghetti.....\$10.25

25 Lbs. spagetov — Spaghetti.....\$ 5.50

25 Lbs. grisa — Farina\$ 6.95

10 Lbs. Bakalara — Stock fish...\$ 7.75

20 Lbs. Bakalara — Stock fish...\$13.95

10 Lbs. mila za pranje (Laundry) \$ 5.50

40 Lbs. mila za pranje (Laundry) \$21.00

37 Lbs. svinjske masti (Lard).....\$12.50

30 Lbs. zelene kave (Gr. Coffee) \$27.50

10 Lbs. zelene kave (Gr. Coffee) \$10.45

100 Lbs. ječmena — Barley\$19.95

25 Lbs. ječmena — Barley\$ 6.00

Slanina sušena\$1.00 Lb.

40 Lbs. leče — Lentil\$13.50

25 Lbs. leče — Lentil\$ 7.75

Salama zvana Gavrilovič\$1.75 Lb.

Olje oljčno, 5 kg.\$ 9.45

Cikorija (Frank) 5 Lbs.\$ 4.25

10 Lbs.\$ 7.95

Maslac v konservi, 5 Lbs.\$8 95

Meso v konservi, 10 Lbs.\$ 9.50

Čokolada, 10 Lbs.\$12.50

Kakao — Cacao, 10 Lbs.\$10.50

Šunke v kantah, 11 Lbs.\$16.75

Vaša pisma, čeke ali Money Order pošljite priporočeno na

USA EXPRESS CO.

720 — 10th Ave.

Tel.: PLaza 7-6459

New York 19, N. Y., U.S.A.